

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita R. P. Ioannis Francisci Regis, è Societate lesv

La Broue, Claude de

Coloniæ, 1660

§. 7. Amor Dei: charitas proximi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45172

ac tamen si tumultuati sunt haud leviter, qui adulterinae novitati favebant, asserta tamen orthodoxarum definitionum dignitas est, provisumque ne plebs egregie Catholica fidem ullam accommodaret falsis dogmatibus.

§. VII. *Amor Dei: charitas proximi.*

Fortem ut mortem dilectionem esse, usu magis, quam lectione norunt ii, quorum animos beatus ille Amor Dei, proximique propter Deum occupat: ac si non omnibus illis sanctis Dei proximique amatoribus contigit re ipsa, Dei proximive causa emori, non tamen idcirco putandi sunt non paratissimi fuisse ad mortis genus quodlibet alterutra de causa subeundum. Certè is de quo agimus, ut vitam in obsequio Domini Dei sui profudit, morbo illo extremo contracto ad eum modum quem diximus; ita semper vixit Deo, Deum unum suspexit, Deo sua omnia consecravit: ut dicere cum S. Apostolo posset, *Vivo ego jam non ego: vivit verò in me Christus*. Et ardentioris quidem amoris Dei cum duplicis generis indicia esse soleant,

leant, gaudium de iis quæ ipsius gloriam
promoveant, mœror de oppositis; utrum
duorum magis enituerit in Francisco, dif-
ficile sit statuere. Ad prius illud pertinet,
quod eum in diuturno secessu, quo abesse
Tolosa juniores Nostrorum coëgit vis
atrox sævientis pestilentia, ipse rure com-
morans cum æqualibus, ex iis aliquem
Canticum quoddam de Amore Dei piè
modulantem cum audisset, eo acroamate
tantoperè delectatus est, ut quoties id au-
diente se caneretur, toties Angelicam salu-
tationem canentis ergò, recitaturum sese
recepit: quâ pollicitatione, ut erat jam
tum singularis de ejus virtute omnium
passim opinio, incitati multi, concupitum
Canticum Francisco iterabant, & scilicet
pactam reposcebant mercedem: ad utrum-
que spectat, quod super mensam vultus
ejus sæpè colorem mutare deprehensus
est, ut videlicet quiddam Anagnostes pro-
nunciabat, quod vel ad Dei decus perti-
neret magnoperè, vel contrà esset supre-
mæ illi Majestati magnoperè injurium.
Urebatur imis sensibus quoties ista inci-
debant: tantusque tunc dolor mentem il-
lam

lam Deo prorsus addictam opprimebat, ut defectus viribus, stare vix posset in vestigio. Arque hinc illa perpetua sollicitudo anteverendi in tempore, ne quid tale perpetraretur: occurrebat, quoad ejus fieri poterat, precibus, lacrimis, vigiliis, laboribus, abjectissimâ quaque demissione sui, impendentibus calamitatibus hujus generis: neque ab illa mente ullius periculi denunciatione dimoveri se unquam passus est. Si quando per vias vicosque, ut fit passim, cum probro Christiani nominis sanè execrabili, *sanctum & terribile nomen Dei* indignè usurpantes audiret, seu egerando, seu, quod gravius, blasphemando, tum enim verò publicè ac palàm, insaniam illam castigabat verbis severioribus, nonnunquam etiam alapâ, ut innuere, quidem Gallicus Scriptor videtur, dum Francisci zelum cum zelo prisci illius Phinees comparat, additque Franciscum eundem, brachium suum consecrando obturare solitum ora impia, linguamque miserorum expurgare. Inhibebat etiam convitia, quæ inter jurgia fundunt tam crebrò animæ viles: contigit certè aliquando, ut cùm in mulieres

F

duas

duas rixantes incidisset, quarum altera viri suę acerbitatis impotentiùs effundens, nullo non contumeliarum genere onerabat alteram; ut sensit servus Dei æstum illum iracundiæ majorem esse, quàm ut restringi posset verbis; fecerit quod fortè sapientes seculi reprehendant, at probatum Deo fuisse, ostendit eventus. Obvio luto volam cum impleisset, accedit ad furiam proprius, perque diducti oris hiatus conjicit penitissimè in imas fauces: quo tam improvise ausu attonita muliercula, proripere sese continuo in ades, elinguis, seu ex verecundia, seu quod proloqui quidquam verabat immisillum cœnum: circumstantes risum tollere, & scilicet mitis laudibus efferre artem Religiosi Sacerdotis. Ceterum, sic increbuerat opinio de incenso illo ardore Francisci in ulciscendis Domini Dei injuriis, coarguendisque palàm iis, à quibus augustum nomen quoquo modo violaretur, ut ad Tartaream illam licentiam coërcendā, interminarentur vulgò ii quibus sensus aliquis pietatis inerat, delaturos se ad P. Franciscum Regis, si pergerent: quæ
una

una denunciatio plerumque reprimebat
impios.

Jam, quod ad Charitatem proximi atti-
ner, erat Franciscus commune perfrugium
captivorum, ægrotorum, miserorum cu-
juscunque generis: iis enim sic erat addi-
ctus, ut vix ullum reperire sit eorum qui
Principibus famulantur, inquit Scriptor
Gallicus, cui extorqueat assentatio paria
iis quæ Franciscus exercebat in vilissimas
illas, ut à locupletibus censentur, quisqui-
liæ humani generis. Ac produnt quidem
monumenta Historiarum, addit idem, ex
Principum, seu virorum seu feminarum
corporibus fœtorem tantum multoties
exhalasse, ut ab omnibus deserti interie-
rint, reperto nemine, qui quantacunque
mercede proposita, tam gravem, tamque
intolerabilem mephiticum excipere veller,
possetque: at Franciscum nullus unquam
cujusquam morbus, aut fœtor, aut putu-
lenta sanies abalienavit: contra, si ex il-
lius assiduitate de intimo mentis illius sen-
su judicares, existimares illum potius ex-
quisitiones aliquas delicias ad deploratissi-
mi cujusque cervical degustare, quam in-
F 2 juncun-

jucundum molestumque foetorem olfactu excipere. Anicii, cum accepisset in suburbio S. Ægidii versari feminam, cui foedum carcinoma os ita depasceretur indies, ut foetor intolerabilis omnes abigeret, sic ut omni penè auxilio destituta tabesceret; continuo, accepta à Rectore facultate, ad eam adit, solatur benigne deploratam, affidet lectulo, confessionem poscentis excipit nec obturatis naribus, nec ullo dato indicio molestiæ aut incommodi: eademque fortis ac sinceræ charitatis officia exhibuit deinde sapius mulieri miranti vigere adhuc alicubi Christianam miserationem, cujus quidem vim ipsa tanto suo commodo solatioque experiretur. Itabat quoque frequens ad Xenodochia, atque ad publicas vinctorum custodias, utrobique misericors: nam ad ægrotos quod attinet, quod ergà deploratam illam, idem ergà despicatissimum quemque ulceribus laborantium graveolentibus, usurpabat: captivos autem solabatur perhumaniter, monebatque, viderent etiam atque etiam, ne tam gravium ærumnarum fructum sibi deperire sine-

rent,

rent, sed quæ necessariò essent toleranda, ea æquo animo perferrent, sanctaque homologesi expiati, offerrent Domino Deo tanquam voluntarium sacrificium, quicquid perpeti necesse esset. Quod si adeundi Judices erant, quò citiùs eorum aliqui emitterentur è carcere, tùm verò erat apud Judices eosdem assiduus: nec antè interpellare desinebat, quàm quod flagitabat impetrasset: ac si ob æs alienum quod dissolvere nequirent, clausi carcere tenebantur; quoties id modicum erat, adducebat semper aliquos Christianè locupletes, ad summas eas repræsentandas creditoribus, alios liberans videlicet, aliis occasionem præbens fœnerandi Deo, usuris infinitis. Porò ea tanta sollicitudo tam Francisco familiaris, tamq; latè patens, viro nec immerenti perillustre cognomètum peperit, ut vulgò *Pater pauperum* appellaretur. Certè ad Collegium confluebat frequens turba viduarum, pupillorum, opificum sellulariorum, uno verbo, inopum ac destitutorum, implorantium Francisci opem & patrocinium apud Magistratus vel Judices: nec ullum spes sua frustrabatur. Videres

incedentem per urbem, istiusmodi grege
stipatum: illorum deductorem agebat, il-
lorum perorabat causas, ac tanta quidem
efficacitate, ut ferè semper quod postula-
bat extorqueret. Ad sublevandam autem
egestatem eorum, quos magis urgebat pe-
nuria, ut est industria charitas, nunc hanc,
nunc illam arte utebatur: domi quidem, cer-
to loco supellectilem aggerebat indusio-
rum attritum lacernularum, calceamen-
torum, thesaurum suum nuncupans: hæc
deinde, ut quisque egentium accedebat,
distribuere consideratè, & quotidie qui-
dem: neque enim unquam deerant qui se
offerrent, aut in quos ipse incideret. Foris
autem, quoties indigentia solito major in-
gruebat, texebat catalogum matronarum,
quarum ipsi perspecta erat tum charitas,
tum opulentia: ad eas itabat postmodum
singillatim: legensque è chartula, quot cui-
que pauperes destinasset, committebat fi-
dens alendos in certum tempus, refragante
propè nulla. Monte pessulanenses quidem
femine primariæ ad triginta, societate inie-
runt sanè piam, ad captivos qui in publica
custodia habebantur, alendos sic, ut singu-
la

læ singulis diebus si nō epulum, certè prandium haud tenue darent: eademque in urbe nonnunquam Franciscus paleam colligatam in fasciculos, hinc inde emendicatam in pauperum storeas, circumtulit per vias palàm, at solus, hoc est, excluso socio, quem non aliter in communionem sancti laboris venire sinebat, nisi iter emeriendo ad suum latus. Diebus item sabbati, ac pervigilio celeberrimæ cujusque festæ lucis, conveniebat locuplerissimos quosque ab iisque exigebat munuscula in egenies, hortans magnoperè rogansve, ne tam præclaram sibi occasionem elabi paterentur, diem festum ad normam priscorum Christianorum sanctè exigendi, alendo vestiendoque Christo mortalium Redemptore. Nec non opportunè importunè adibat ad matronas, quoties æger aliquis ex egentibus graviore rerum necessariorum penuria conflabat: ab hac jusculum postulabat, ab ea esculenti aliquid paulò exquisitius, ab illa nonnihil pecuniæ: à pharmacopolis autem & Medicis, saltem semel destitutum illum inviserent, morbi que natura considerata, quod opportunum remedium,

dium videretur, adhiberent. Ac si quando negotiorum obedientiaeve ratio, aliò vocabatur, ita ut excedendum ex urbe esset, tùm suum in locum ad id ipsum munus charitatis aliquem sufficiebat eorum è numero, quos volentes ad eadem opera Christianae misericordiae singulis in civitatibus erudiebat, vicem suppleturos suam. Ceterùm, quae officia impendebat miseris, ea tanta humanitate condiebat, ut munus, quod ajunt, mirum quendam in modum verbis & oratione honestaret, ita, ut ad illius conspectum exhilarati, faciliùs revalescerent. Satisfaciebat igitur aliis omnibus, sibi non satisfaciebat: ut aptissimè illud in eum conveniret, *Si dederit homo omnem substantiam domus suae pro dilectione, quasi nihil despiciet eam.* Videlicet ignaviae accusabat sese, quòd non proximorum causa vitam profunderet, alia omnia levia reputans: quanquam nec per ipsum stetit, quò minus tam praeclara in palæstra morte defungeretur: quandoquidem super tot labores, totque discrimina, quae fratrum suorum causa adibat; constat, quo tempore pestis Tolosae grassabatur, nullo non modo

modo ipsum instituisse apud Superiores, sibi ut liceret iis adesse, quos lues afflaverat: quæ quidem animi fortitudo hoc magis suspicienda est, quod tunc in ætatis flore versabatur, vixdum studiorum curriculum emensus. Quàm autem animo altè cogitatio insideret juvandorum proximorum, documento fuit, quòd cum aliquando Sacerdos quidam è Nostris è Lugdunenfi Provincia, Anicio transiens, præse tulisset, ut sit, desiderium lustrandæ civitatis, & quæ digna homine piè curioso essent spectandi; postquam se Franciscus ultro socium obtulerat, egressis ambobus, petiit Franciscus ab eo quem ductabar, ejus ut cum bona venia ex itinere liceret sibi invisere ægrotum jacentem jam diù, & propè tabescentem. Annuente Sacerdote adventitio, ad ægrum adeunt, assident, temporis tantum tribuunt, quantum adhibendæ consolationi necesse fuit. Ubi egressi erant, inter progrediendum rogat iterum Franciscus hospitem, ne gravetur in languentis alterius tugurium pedem inferre, verbulo rem confectum iri. Consentiente illo, casulam subeunt, folanturque opportune.

tunè. Eâ tanquam electus Franciscus, à secundo transit ad tertium, à tertio ad quartum; donec ad vesperascente jam die benevolum Sacerdotem, eaq; tam incensa charitate delectatû, magis quàm ullo alio spectaculo, reducit Franciscus ad Collegium, haud sine rubore: sed vicit charitas. Haud absimile, quod cùm aliquando à P. Rectore facultatem Franciscus petiisset, eundi ad ægrotum, qui proximè moriturus nunciabatur, repulsam passus (quâ de causâ, Gallicus Scriptor non prodidit, ait tantû n, justam fuisse) incidit in familiarè Sacerdotem: & Explora, inquit, arteriam: en, febris me incessat: hæc tota nocte seviet, nec partem quintis capere poterò: eccui enim vita vitalis esse queat, facultate proximos juvandi præcisa?

§. VIII. *Zelus animarum.*

Zelus, ut in confesso est tùm apud Doctores alios Theologos, tùm maxime apud S. Thomam, amor est incensus, illud semper intuens, semperq; sequens, ut nihil non agat, non suscipiat, quod ad Dei quem unice diligit is in quo inest, decus gloriamque quoquo modo pertineat. Et quoniam intel-